

ODVETNIŠKA ZBORNICA SLOVENIJE

Komisija za etiko

Odvetnica Živa Drol Novak – preds.

Odvetnica Tatjana Ahlin

Št.: 1584/2018, 1676/2018, 1686/2018, 2059/2018, 571/2019, 596/2019,
607/2019, 722/2019, 753/2019, 864/2019, 907/2019

Ljubljana, 12. 11. 2019

Mnenje

o skladnosti ravnanja odvetnika

z načeli in pravili Kodeksa

odvetniške poklicne etike

Komisija za etiko Odvetniške zbornice Slovenije je v skladu s 6. členom Kodeksa odvetniške poklicne etike, na podlagi prijav

ravnanje odvetnika ter

obravnava

sprejela stališče,

da je odvetnik s tem, ko je pridobival osebne podatke v nasprotju z 10. členom Zakona o odvetništvu in s tem ko ni spoštoval že objavljenih stališč disciplinskih organov in Komisije za etiko OZS o neetičnosti zahtev za plačilo nesorazmerno visokih odvetniških stroškov v istovrstnih primerih izterjave parkirnine na Hrvaškem ter je z namenom izogibanja veljavnosti pravil in načel Kodeksa odvetniške poklicne etike OZS in Statuta OZS, ki obvezujejo vse slovenske odvetnike, kot pooblaščenec hrvaških odvetnikov zgoraj navedenim prijaviteljem posredoval Pozive na plačilo neplačanih parkirnin - opomine pred začetkom sodnega postopka, v katerih so hrvaški odvetniki poleg plačila parkirnine od prijaviteljev zahtevali tudi plačilo odvetniških stroškov, ki so glede

na vrednost zahtevane terjatve in enostavnost opravljenih odvetniških storitev, nesorazmerni in visoki,

kršil pravila in načela Kodeksa odvetniške poklicne etike.

Obrazložitev:

Odvetniška zbornica Slovenije je prejela večje število pritožb in prijav zoper ravnanje odvetnika (v nadaljevanju: odvetnik) zaradi očitanja nezakonitega pridobivanja podatkov o lastništvu vozil na podlagi registrske tablice in posredovanja teh podatkov hrvaškim odvetnikom ter pošiljanja opominov, v katerih je poleg zahteve za plačilo parkirnine tudi zahteva za plačilo previsoko ter neutemeljeno zaračunanih odvetniških storitev hrvaških odvetnikov ter grožnja z dodatnimi stroški v primeru sodnega postopka pred hrvaškim sodiščem.

Odvetnik je v odgovorih na prijave navedel, da je podatke o lastništvu vozil pridobil skladno z Zakonom o odvetništvu, saj jih je uporabil za potrebe opravljanja odvetniškega poklica, to je za pošiljanje opominov za neplačano parkirnino. Pri tem je poudaril, da hrvaški odvetniki ne razpolagajo z osebnimi podatki prijaviteljev, saj jih ni posredoval, kar je tudi razvidno iz dopisov hrvaških odvetnikov, v katerih se ne nahajajo imena prijaviteljev, ampak le registrske številke vozil. V zvezi s stroški, zahtevanih v opominih, pa je pojasnil, da sam ni zaračunal nobenih stroškov, ampak gre izključno za stroške upnikov in njihovih pooblaščenecv - hrvaških odvetnikov, za katere meni, da so verjetno obračunani po hrvaški odvetniški tarifi, z vsebino katere pa odvetnik ni seznanjen, zato jih ne more komentirati.

Komisija za etiko (v nadaljevanju Komisija) je v preteklosti že obravnavala prijave zoper odvetnike, ki so množično pošiljali opomine, v katerih so poleg neplačane parkirnine od domnevnih dolžnikov zahtevali tudi plačilo nesorazmerno visokih odvetniških stroškov glede na vrednost terjatve in odločila, da so odvetniki z omenjenim ravnanjem kršili Kodeks. Odvetnik sicer v svojih opominih ni zahteval od prijaviteljev, da plačajo njegove odvetniške stroške, ampak, kot izrecno poudarja, se zahtevk nanaša na odvetniške stroške hrvaških odvetnikov. Komisija pa je mnenja, da tudi posredovanje spornih dopisov pomeni ravnanje v nasprotju s Kodeksom, ki odvetnike zavezuje k spoštovanju visokih etičnih standardov. Kodeks v 8. členu izrecno določa, da naj odvetnik pri svojem delu skrbi, da ohrani čast odvetniškega poklica. Z neupoštevanjem že oblikovanih stališč Komisije za etiko ravna odvetnik v nasprotju s tem načelom in tudi v nasprotju z osnovnim in splošnim pravilom Kodeksa v 61. členu, ki nalaga slovenskim odvetnikom, da naj bodo načela in pravila tega Kodeksa v zavesti in prepričanju vsakega odvetnika,

odvetniki pa naj v interesu vsega odvetništva sodelujejo in skrbijo, da se bodo ravnali po teh načelih in pravilih.

Komisija poudarja, da je v 55.členu Kodeksa navedeno, da odvetnik ne sme izkoriščati nepoučenosti, zmote ali boječnosti nasprotne stranke, zlasti če ta nima pravnega zastopnika, da bi dosegel neupravičen uspeh za svojo stranko. Zahteva za plačilo stroškov, ki večkratno presegajo znesek neplačane parkirnine, po mnenju Komisije predstavlja izkoriščanje nepoučenosti nasprotnih strank, to je prijaviteljev. Ker le ti nimajo pravnega zastopnika, ne poznajo pravila, da je odvetniške stroške dolžna plačati stranka, ki je storitev naročila, nasprotna stranka pa jih je dolžna poravnati le, če jih in kolikor jih odmeri sodišče. Prav tako ne poznajo sodne prakse, ki je izoblikovala stališče, da se opomin kot strošek v izvršbi ne priznava. Po mnenju Komisije želi odvetnik s posredovanjem opomina hrvaških odvetnikov z zahtevkom za plačilo nesorazmerno visokih stroškov izkoristiti boječnost nasprotne stranke, torej njen strah pred znatno večjimi stroški, ki bi nastali, če ne bo plačan opomin v celoti, in tako doseči neupravičen uspeh (v obliki dodatne materialne koristi) za svojo stranko (oziroma stranko hrvaškega odvetnika). Zahtevo za plačilo nesorazmerno visokih stroškov postopka po prepričanju Komisije ni možno šteti za opravičljivo opozorilo na stroške postopka iz 59.člena Kodeksa, ki se ne šteje za prepovedano grožnjo. Poskus prevalitve stroškov na nasprotno stranko zato Komisija šteje za zavajajoče ter za izkoriščanje nepoučenosti strank, kar je v nasprotju s 55.členom Kodeksa.

V 58.členu Kodeksa je določeno, da odvetnik nasprotni stranki ne sme povzročiti nepotrebnih stroškov. Komisija ugotavlja, da se z opominom zahteva plačilo stroškov postopka tudi do 20-kratnika zneska neplačane parkirnine, pri tem pa gre za tipske opomine in tudi nastanek zahtevanih stroškov ni dokazan. Odvetnik sicer lahko s svojo stranko sklene dogovor o drugačnem obračunavanju stroškov, kot ga določa tarifa, vsekakor pa tega dogovora ne more prevaliti na nasprotno stranko.

V zvezi z očitki, da gre za nezakonito pridobivanje in posredovanje osebnih podatkov in ravnanje v nasprotju z 10.členom Zakona o odvetništvu, je Komisija odvetnika pozvala, naj ji predloži kopije vlog, ki jih je predložil na upravne enote za pridobitev osebnih podatkov prijaviteljev. Odvetnik je kot odgovor dne 16.4.2019 predložil dopis, ki ga je pošiljal na upravne enote, iz katerega je razvidno, da je upravnim enotam predložil pooblastilo za zastopanje in »dnevne parkilišne karte«, zato so na podlagi teh dokumentov sklepale, da so izpolnjeni pogoji po 10.členu Zakona o odvetništvu (ZOdv), torej da odvetnik potrebuje zahtevane podatke pri opravljanju odvetniškega poklica v posamezni zadevi. V dopisu za upravne enote je navedeno, da bo odvetnik pridobljene podatke uporabil za pošiljanje opominov iz naslova neplačanih parkirnih. V opominih, ki so jih prejeli prijavitelji, pa je navedeno, da v kolikor dolg v 8 dneh ne bo poravnani, bo s strani upnika pred pristojnim sodiščem v Republiki Hrvaški

sprožen sodni postopek za prisilno izterjavo neplačane terjatve. Iz teh navedb je razvidno, da v kolikor dolg ne bo poravnán, bo odvetnik osebne podatke lastnikov vozil posredoval upniku, ki bo sam sprožil sodni postopek pred hrvaškim sodiščem. Komisija tako ugotavlja, da je odvetnik pridobil osebne podatke lastnikov vozil v nasprotju z 10.členom ZOdv. Komisija opozarja na mnenje Informacijske pooblaščenke št. 0712-1/2016/2674 z dne 6. 1. 2017, da ima po Zakonu o odvetništvu odvetnik pravico pridobivati osebne podatke, ki jih potrebuje v posamični zadevi, ko opravlja odvetniški poklic, torej ko pravno svetuje, zastopa in zagovarja stranke pred sodišči in drugimi državnimi organi, sestavlja listine in zastopa stranke v njihovih pravnih razmerjih. Pravica, dana odvetniku v 1. odstavku 10. člena ZOdv, je neločljivo povezana z opravljanjem odvetniškega poklica. Dana je odvetniku kot sredstvo, s katerim bo lahko dosegel cilj, ki pa je glede na dikcijo 1. odstavka 10. člena ZOdv vedno in izključno zastopanje stranke. Pravica iz 1. odstavka 10. člena ZOdv ni samostojna ter od drugih določb ZOdv ločena pravica, ki bi omogočala odvetniku pridobivanje osebnih podatkov, ki jih potrebuje pooblastitelj. ZOdv jasno veže pravico odvetnika pridobivati osebne podatke, ki jih odvetnik (in ne njegova stranka!) potrebuje v posamični zadevi. Posredovanje podatkov je tako dopustno, če npr. iz zahteve izhaja, da bo odvetnik določenega upnika zastopal pri izterjavi (izvensodni ali sodni) določene terjatve in ne, da podatke za izterjavo potrebuje upnik sam; v tem primeru je upnik odvetnika uporabil le za pridobitev osebnih podatkov dolžnika.

Glede na navedeno je Komisija sprejela mnenje, da je odvetnik s tem, ko je pridobival osebne podatke v nasprotju z 10.členom Zakona o odvetništvu in prijaviteljem po pooblastilu različnih hrvaških odvetnikov posredoval »Poziv na plačilo neplačane parkirnine - opomin pred začetkom sodnega postopka«, v katerih so hrvaški odvetniki poleg plačila parkirnin od dolžnikov zahtevali še plačilo za stroške postopka, ki so glede na vrednost zahtevane terjatve in enostavnost opravljenih odvetniških storitev, nesorazmerni in visoki, kršil 8.,55., 58. in 61.določbo Kodeksa odvetniške poklicne etike.

Komisija za etiko:

Odvetnica Živa Drol Novak, l.r.

Odvetnica Tatjana Ahlin, l.r.

